coordination (2)

ROYAUME DE BELGIQUE.

AVIS DU CONSEIL D'ETAT.

Le CONSEIL D'ETAT, section de législation, première chambre, saisi par le Ministre du Congo belge et du Ruanda-Urundi, le 6 octobre 1959, d'une demande d'avis sur un projet d'arrêté ministériel abrogeant l'arrêté ministériel du décembre 1950 relatif à l'examen d'entrée à l'Institut universitaire des Territoires d'Outre-mer", donné le 12 octobre 1959 l'avis suivant :

KONINKRIJK BELGIE.

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE.

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, eerste kamer, de 6e oktober 1959 door de Minister van Belgisch-Congo en van Ruanda-Urundi verzocht hem van advies te dienen over een ontwerp van ministerieel besluit tot opheffing van het ministerieel besluit van 2 december 1950 betreffende het ingangsexamen aan het Universitair Instituut voor de Overzeese Gebieden , heeft de 12e oktober 1959 het volgend advies gegeven :

Aux termes de l'article 3 de la loi du 4 mai 1949 modifiant la dénomination de l'Université coloniale de Belgique et autorisant cette Institution a conférer les grades et diplômes de candidature et de licence en sciences coloniales et administratives, "nul n'est admis à l'Institut s'il n'a ... en outre subi avec succès un examen d'entrée dont le Ministre des Colonies détermine les conditions et le programme".

L'arrêté ministériel du 2 décembre 1950 relatif à l'examen d'entrée à l'Institut universitaire des territoires d'outre-mer, modifié par l'arrêté ministériel du 11 septembre 1953, détermine, en son article 2, le programme de l'examen d'entrée au dit Institut. Le projet soumis au Conseil d'Etat a pour objet d'abroger l'arrêté ministériel du 2 décembre 1950 et, partant, tend soit à permettre l'accès à l'Institut sans examen, soit à empêcher tout accès, à défaut d'organisation de l'examen d'entrée prévu par la loi.

Dans la première hypothèse, il y aurait violation de l'article 3 de la loi du 4 mai 1949, qui fait de l'examen d'entrée une des conditions d'admission à l'Institut.

Dans la seconde hypothèse, on peut se demander si le Ministre ne suspend pas l'exécution de la loi du 4 mai 1949, ce que l'article 67 de la Constitution interdit au Roi lui-même. Sans doute l'Institut a été créé par l'arrêté royal du 11 janvier 1920, et, à cette époque, il a pu être considéré comme une école instituée au sein de l'administration en vue de former de futurs fonctionnaires pour le Congo belge. Mais il semble bien que le

.../...

législateur de 1949 ait voulu en faire un établissement d'enseignement supérieur ouvert même à ceux qui ne se destinaient pas à l'administration d'Afrique et dont il entendait protéger les diplômes, puisqu'il a estimé devoir compléter la loi du 11 septembre 1933 sur la protection des titres de l'enseignement supérieur. Dès lors l'Institut serait devenu un établissement d'enseignement supérieur, ayant une existence légale, et la poursuite de son activité ne pourrait être suspendue que par une loi.

Pour éviter toute contestation, il y aurait lieu, dans l'une et l'autre de ces hypothèses, de recourir au législateur.

Luidens artikel 3 van de wet van 4 mei 1949 tot wijziging van de benaming van de Koloniale Hogeschool van België en dat aan deze instelling de toelating verleent de graden en diploma's van kandidatuur en van licentie in de koloniale en administratieve wetenschappen uit te reiken, wordt niemand tot het Instituut toegelaten "tenzij ... hij bovendien met goede uitslag een ingangsexamen heeft afgelegd waarvan de Minister van Koloniën de voorwaarden en het programma bepaalt".

Het ministerieel besluit van 2 december 1950, bij ministerieel besluit van 11 september 1953 gewijzigd, betreffende het ingangsexamen aan het Universitair Instituut voor de overzeese gebieden bepaalt het programma van het ingangsexamen in artikel 2. Met het aan de Raad van State voorgelegde ontwerp wordt nu bedoeld het ministerieel besluit van 2 december 1950 op te heffen, met het gevolg dat toegang tot het Instituut of wel zonder examen mogelijk wordt, of wel helemaal onmogelijk wordt gemaakt omdat het door de wet bepaalde ingangsexamen niet wordt uitgeschreven.

In het eerste geval zou er overtreding zijn van artikel 3 van de wet van 4 mei 1949, dat het afleggen van een ingangsexamen als een van de eisen stelt om tot het Instituut toegelaten te worden.

In het tweede geval is de vraag, of de Minister de uitvoering van de wet van 4 mei 1949 niet schorst, hetgeen krachtens artikel 67 van de Grondwet zelfs aan de Koning verboden is. Wel is

.../...

het Instituut door het koninklijk besluit van 1.1 januari 1920 opgericht, en men heeft het destijds wellicht beschouwd als een school die de administratie in haar midden stichtte voor het opleiden van toekomstige ambtenaren voor Belgisch-Congo. Maar de wetgever van 1949 schijnt die school te hebben willen verheffen tot een inrichting voor hoger onderwijs, toegankelijk zelfs voor degenen die zich niet voorbereidden op een bestuursloopbaan in Afrika en wier diploma's hij wenste te beschermen, want hij heeft gemeend de wet van 11 september 1933 op de bescherming van de titels van het hoger onderwijs te moeten aanvullen. Het Instituut zou dus een inrichting voor hoger onderwijs met een wettelijk bestaan zijn geworden, zodat de voortzetting van haar werkzaamheid alleen bij de wet geschorst zou kunnen worden.

Om iedere betwisting te voorkomen, zou daarom in beide hypothesen de wetgever moeten optreden.

La chambre était composée de

Messieurs : J. SUETENS, premier président,
de Heren : eerste-voorzitter,

L. MOUREAU, conseillers d'Etat,
G. HOLOYE, raadsheren van State,

L. FREDERICQ, assesseurs de la section de législation,
G. VAN HECKE, bijzitters van de afdeling wetgeving,

C. ROUSSEAUX, greffier adjoint, greffier.
adjunct-griffier, griffier.

La concordance entre la version française et la version néerlandaise a été vérifiée sous le contrôle de M. J. SUETENS.

Le rapport a été présenté par M. W. VAN ASSCHE, auditeur.

De kamer was samengesteld uit

De overeenstemming tussen de Franse en de Nederlandse tekst werd nagezien onder toezicht van de H. J. SUETENS.

Het verslag werd uitgebracht door de H. W. VAN ASSCHE, auditeur.

LE GREFFIER - DE GRIFFIER,

(s.) C. ROUSSEAUX.

LE PRESIDENT - DE VOORZITTER,

(s.) J. SUETENS.